

Získání spolupráce s majitelem je klíčovým bodem v programu úspěšné redukce hmotnosti



## Obezita u psů a jak úspěšně dosáhnout snížení hmotnosti

Obezita dnes představuje nejběžnější poruchu výživy u psů a mělo by na ni být pohlíženo jako na onemocnění vyžadující dlouhodobou léčbu. Předpokládá se, že kolem 15 procent psů je obézních a až 40 procent psů trpí nadváhou. Nárůst váhy je za normálních okolností způsoben nepoměrem mezi příjmem a výdejem energie.

**M**noho klientů si není vědomo vážných následků nadměrné tělesné hmotnosti na zdravotní stav jejich miláčka. Obezita může mít za následek sníženou délku života, osteoartikulární onemocnění, kardiorespirační problémy, kožní problémy (dermatitida způsobená malasseziemi, dermatitida kožních záhybů), sníženou imunitu, hyperlipidemii a dyslipidemii, dystokii či tumory mléčné žlázy.

Při jedné studii ve veterinární nemocnici bylo zjištěno, že tělesná hmotnost kokršpanělů s diagnózou kondylární fraktury humer nebo rupturou kraniálního zkříženého vazů byla signifikantně vyšší než u jedinců zdravých.

### Rizikové faktory

Rizikových faktorů podporujících propuknutí a rozvoj obezity je mnoho. K těm základním patří:

- Plemenná příslušnost: kernterier, bígl, kokršpaněl, labradorský a zlatý retrívr, bernský salašnický pes.
  - Věk: obezita se zvyšuje s věkem, téměř 40 procent obézních psů je starší než 8 roků.
  - Pohlaví a kastrace: feny jsou více predisponovány než psi. Četnost obezity u kastrováných psů je 32 procent oproti 15 procentům u nekastrováných.
- Hladina aktivity: nedostatek pohybu je primárním faktorem. Obéznější jsou psi

### Víte, že?

- Hlavní důvod, proč psi přibírají na váze, je neschopnost majitele odolat žebřání psa?
- Druhým důvodem je nedostatek času na zabezpečení pravidelného pohybu psa?
- 13 procent majitelů psů v Británii, 34 procent ve Španělsku a 44 procent majitelů psů v Německu se už někdy pokoušelo o redukci hmotnosti svého psa?



Obezitu lze považovat za onemocnění a velmi rozšířený problém

žijící v bytě než psi žijící venku.

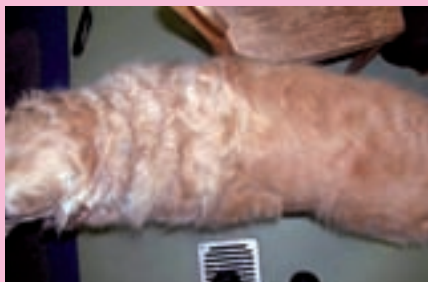
- Dietní zvyky: krmení ad libitum, různé pamlsky.
- Endokrinní poruchy: hyperadrenocorticismus, diabetes mellitus, hypothyroidismus.
- Genetické faktory: nejsou dobře objasněny, ale hrají roli (viz postižená plemena).

### Effektivní program snížení hmotnosti: kdy začít?

Hlavní roli zde hrají majitelé. Emocionální vztah majitele ke krmení vlastního psa může být velmi silný. Mnozí z nich považují krmení za hlavní denní činnost, která upevňuje pozitivní vzájemný poměr s jejich miláčkem. Když se v jednom dotazníku objevila otázka „Proč váš pes přibírá na váze?“, nejčastější odpověď majitelů zněla „Pes žebřá a já mu nedokážu odmítnout“. Proto nejdůležitějším krokem v efektivním programu snižování hmotnosti je získat majitele ke spolupráci.

### Integrovaný třístupňový program řízení hmotnosti Spolupráce s majitelem

Zahrnuje intenzivní poučení majitele, poradnu pro snižování hmotnosti, zaznamenávání výsledků ve formě tabulek a získání majitele k pravidelným návštěvám poradny.



Kastrovaná 7,5 let stará fena zlatého retrívra. Tělesná hmotnost 43,5 kg



Po 6 měsících snížení hmotnosti o 8,4 kg – tělesná váha 35,1 kg



Těžká osteoartrida levého lokte. Je možné vidět 6 radiodenzních implantátů.



Jednotka transkutánní elektrické stimulace nervů (TENS) připojená k levému lokti

Úspěch programu snižování hmotnosti je závislý na spolupráci s majitelem, „lidský faktor“ hraje rozhodující roli. Majitelé by si měli být vědomi toho, že zvýšená tělesná hmotnost způsobuje sekundární problémy a s tím spojená onemocnění. Proto by prvním krokem měla být jasná a přímá komunikace s majitelem o riziku obezity a potenciálních výhodách redukce nadváhy.

V této fázi může veterinář předepsat léky například s účinnou látkou mitratapid, které mohou být společně s dietním režimem nápomocné k nastartování léčby obezity. I úspěšně zvládnuté případy by měly být alespoň v delších intervalech kontrolovány, protože mnoho majitelů má tendenci postupně snižovat ohledně problémů s hmotností svou pozornost.

## Omezení příjmu energie vhodným dietním režimem

Spadají sem výběr správné diety a jasné instrukce týkající se krmení. Nejdůležitějšími prvky jsou upravené množství vlákniny, zvýšená koncentrace proteinů, speciální směsi cukrů a snížené množství tuků společně se zvýšeným výdejem energie. Často diskutováno je řízení pocitu sytosti, i když tento faktor se u psů měří jen obtížně. Teorie, že zvýšený pocit sytosti je nezbytným předpokladem

napomáhajícím při redukcí energetického příjmu, není všeobecně přijímána.

Z tohoto důvodu by mělo být poskytování optimální denní dávky krmiva korigováno a jeho důležitost by měla být vysvětlena majitelům. Redukce energetického příjmu o 50 až 60 procent je bezpečná a vede ke zlepšení individuální tělesné kondice během stanoveného časového úseku. Zvýšení energetické spotřeby pomocí dostatečného množství pohybu může to být například plavání, řízený aktivní pohyb nebo fyzioterapie. Závažný problém u domácích mazlíčků s nadváhou je její negativní dopad na pohyblivost zvířete. Snížení fyzické aktivity zmenšuje spotřebu energie a zhoršuje osteoartrotické potíže. Redukce váhy zvířete může významně snížit stupeň kulhání. Poslední studie informovaly o kulhání u psů, kteří podstoupili totožný program snížení hmotnosti kombinovaný s jedním ze dvou různých stupňů fyzioterapie. Znatelného snížení hmotnosti bylo dosaženo v obou případech, avšak lepších výsledků bylo dosaženo pomocí intenzivnějšího druhu fyzioterapie, tj. transkutánní elektrostimulace nervů.

Po šesti měsících byla mobilita zlepšena u obou skupin pacientů s lepšími výsledky u té skupiny, která podstoupila intenzivnější formu fyzioterapie. Hodnoty jasně prokázaly, že uplatnění fyzioterapie v kombinaci s efektivní dietou obsahující snížený přísun energie a dostatečný přísun stavebních prvků (L-carnitin, upravené množství vlákniny a karbohydráty s nízkým glykemickým indexem) je slibnou léčebnou strategií. Co říci závěrem? Nejdůležitější ze všeho je spolupráce majitelů. A lze oprávněně usuzovat, že redukce váhy samotné, nebo v kombinaci s fyzioterapií, povede ke značnému zlepšení celkové fyzické kondice, zdraví a dlouhověkosti.



Pes v optimální výživové kondici je méně náchylný k chorobám

Text a foto prof. Jürgen Zentek, DVM, PhD, Diplomate ECVN



Léčba kolenního kloubu pomocí TENS jednotky, speciálně vytvořené pro zvířata



Nadměrná tělesná hmotnost může mít u některých psů vážné následky

## Top tipy

- Stanovte si reálné cíle: nedávejte si nespílitelné úkoly,
- Mějte stále před očima pozitivní dopady hubnutí,
- Raději krmivo važte, je to lepší než používat než odměrky,
- Cíl je 1 až 1,5 procenta ztráty hmotnosti týdně,
- Dodržujte pravidelné návštěvy v poradně (týdně, jednou za dva týdny).